

Camilla Flom och Ola Ryen Söberg

Mot målet

Utbildning i svenska för invandrare

HUR ANVÄNDER DU LÄROMEDLET MOT MÅLET?

- *Mot målet* är ett färdighetsbaserat läromedel med metodisk förankring i den gemensamma europeiska referensramen och språkmetodiken. Grundstommen i läromedlet består av en bok för kurs B (A1/A2) och en för kurs C (A2/A2+), samt en minigrammatik. Böckerna är indelade i textdel och övningsdel.

Varje avsnitt i textdelen innefattar en del fasta komponenter. Här förklarar vi vilken funktion de olika komponenterna har och ger några tips på hur du kan använda dem i undervisningen:

Kapitel 8 1b
Fest med familj och vänner

Carla delar ut inbjudningskort
Sara är på språkpraktik på Regnbågens förskola. Carla fyller snart 5 år. Hon delar ut inbjudningskort till alla barnen på den blå avdelningen.

Jag kan läsa och förstå ett kort.

Hej *Kristin!*
Jag fyller fem år den 26 september. Vill du komma på mitt kalas? Jag ska fira lördagen den 29 september. Kalaset varar från klockan 14.30 till 16.30. Adressen är Älgstigen 77.
Kram från Carla
(Ring till mamma på tel. 45 96 62 om du inte kan komma.)

Uppgift
Svara på frågorna.
1 När har Carla födelsedag?
2 När ska hon fira födelsedagen?
3 Hur länge varar kalaset?
4 Vad måste föräldrarna göra om barnet inte kan gå på kalaset?

JAG KAN	Ja	Delvis	Nej
Jag kan förstå ett inbjudningskort.			
Vill du öva mer? Gå till webbplatsen www.motmalet.nu			

Läsa vykort

Kapitel 8: Fest med familj och vänner

- **Kompetensmål:** Dessa är hämtade från kursplanen och visar vilket delmål som deltagarna ska arbeta mot i det aktuella avsnittet. De fem färdigheterna övas separat. Intill varje kompetensmål finns en färdighetssymbol som visar vilken färdighet som övas i det aktuella avsnittet.
- **Introduktionstext:** Denna text binder ihop de olika språkhandlingarna och ger ett tematiskt sammanhang. Deltagarna behöver här inte förstå alla orden och läraren kan gärna förklara eller summera innehållet närhelst det är nödvändigt.
- **Språkhandling:** Språkhandlingsexemplet visar hur personerna i boken utövar sin språkliga kompetens i en given kontext, där de antingen använder en receptiv färdighet (lyssna, läsa) eller en produktiv färdighet (skriva, prata, samtala). I enlighet med kursplanen ställs inte kravet att deltagarna nödvändigtvis ska förstå allt som presenteras i ett språkhandlingsexempel, de måste bara kunna tillgodogöra sig relevant information. Det är nödvändigt att deltagarna möter ett mer avancerat språk i en inlärningsituation än de själva ska kunna producera. Språkhandlingstexterna kan användas på olika sätt och utnyttjas på text-, sats- eller ordnivå. De kan även användas för att härleda regler och se mönster i språket.
- **Uppgift:** Språkhandlingsuppgiften definierar vad deltagarna ska kunna tillgodogöra sig av språkhandlingsexemplet. När de arbetar med en receptiv färdighet är målet att förstå den viktigaste informationen i språkhandlingen. När de jobbar med en produktiv färdighet är målet att kunna producera en handling som liknar den i språkhandlingsexemplet, dock inte nödvändigtvis på samma nivå och med lika mycket språk.
- **Checklistor:** Checklistorna sammanfattar vilket kompetensmål deltagarna har arbetat mot i detta avsnitt. Avsikten med kontrollen är att träna deltagarna i att värdera sig själva. Språklig medvetenhet är en process som sker gradvis. Inledningsvis är det viktigaste att deltagarna stannar upp och tänker igenom hur de har upplevt inläringen. Efter hand kommer de att kunna jobba mer med att värdera kvalitativa aspekter av språket. I linje med pedagogisk praxis kan den vidare inläringen utformas mot bakgrund av deltagarnas kompetenser. Checklistan hänvisar till webbplatsen för dem som behöver öva mer.

Uppgift

Prata med varandra om vad ett barn måste göra på kvällen innan det lägger sig. Vad säger ni?

- Skapa ett samtal mellan en vuxen och ett barn.
- Öva samtalet.
- Spela upp samtalet för klassen.

UTTRYCK

Kan du klä av dig?
Kan du borsta tänderna?
Kan du ta på dig pyjamasen?
Du måste tvätta dig.
Du måste torka dig.
Nu måste du gå och lägga dig!

Pronghen
Nu måste du klä av dig kläderna!
Nej, jag vill klä av mig själv!
Se Minigrammatik s. 262.

Uppgift

Prata med varandra om utbildning och jobb. Vad säger ni?

- Skapa ett samtal.
- Öva samtalet.
- Spela upp samtalet för någon i klassen.

UTTRYCK

Vad för slags skola har du gått?
Hur många år har du gått i skolan?
Vad har du jobbat med?
Hur många år har du jobbat?

Jag har gått grundskolan.
Jag har gått tio år i skolan.
Jag har varit sjöman.
Jag har inte jobbat.
Jag har jobbat i åtta år.

Heltid - Du jobbar 100 %.
Deltid - Du jobbar mindre än 100 %.
Halvtid - Du jobbar 50 %.

Jag kommer inte måg ordet *reminisera*. Jag säger: Jag jobbar hemma och passar mina barn.

JAG KAN

	Ja	Delvis	Nej
Jag kan hälsa på en vän och prata om utbildning och jobb.			

Vill du öva mer? Gå till webbplatsen www.motmalet.nu

Hälsa på och prata med folk

Kapitel 12: Utbildning och arbete

I några avsnitt finns också:

- **Grammatikhänvisning:** Denna tar utgångspunkt i grammatiska fenomen som förekommer i texten och hänvisar till presentationen av dessa, i bokens minigrammatik. Den viktigaste grammatiken i textdelen övas också i motsvarande kapitel i övningsdelen. Hänvisningarna ger möjlighet att arbeta med grammatik i direkt anslutning till språkhandlingarna, även om det givetvis är upp till den enskilde läraren att avgöra om det är ändamålsenligt eller nödvändigt i varje konkret fall.
- **Inlärningsstrategier:** Ger deltagarna tips om hur de kan lösa språkhandlingssuppgiften och bidrar på så sätt till utveckling av och medvetandegörande ifråga om inlärningsstrategier.
- **Uttryck och begrepp:** Som en hjälp till att utforma egna språkhandlingar blir deltagarna exponerade för många fasta uttryck och begrepp. Dessa bör främst läras in som fasta fraser, så att deltagarna kan formulera meningsfulla kommentarer och inlägg även om de inte har ingående kunskap om uttryckets enskilda ord och former. Läraren kan också använda uttrycken till att öva uttal, tonfall och prosodi.
- **Faktarutor:** Ger nyttig information om yrken och samhällskunskap.

Valfrihet och flexibilitet:

Böckerna innehåller många språkhandlingar, men läraren kan självfallet välja att hoppa över språkhandlingar, välja bort uppgifterna för att enbart koncentrera sig på exempeltexterna och så vidare. Här måste läraren värdera vad den enskilde deltagaren respektive gruppen som helhet behöver, och göra upplägget därefter. Deltagare i behov av mer övning i en färdighet har också möjlighet att öva mer på webbplatsen.

Övningsdel och minigrammatik:

Övningsdelen följer textdelen kapitel för kapitel. I övningsdelen inleds varje kapitel med en ordlista som ger en översikt över kapitlets viktigaste vokabulär. Sedan följer uppgifter som övar vokabulär, grammatik och språkbruk med anknytning till kapitlet. Minigrammatiken går separat igenom de svenska ordklasserna och svensk syntax.

Läromedelspaketet består av:

- *Mot målet 1* nivå B (A1/A2)
- *Mot målet 2* nivå C (A2/A2+)
- Lärarvägledning
- Webbplats med färdighetsövningar, hör-förståelse, grammatik och ljudbok.